

GD-dierenarts Sjaak de Wit:

Problemen door het aviaire hepatitis E-virus

“In 2011 werd het voor mensen onschuldige aviaire hepatitis E-virus voor het eerst in Nederland aangetoond bij een legkoppel met leverontsteking met 20% productiedaling en 4% sterfte in enkele weken. Ook in 2012 is dit virus aangetroffen bij een legkoppel met leverontsteking, chronisch hoge uitval en productieproblemen. Recent is het virus eveneens aangetoond bij kalkoenen met ernstige leverproblemen (zonder duidelijke ontsteking) en sterfte.

Pilotstudie

De literatuur geeft aan dat het aviaire hepatitis E-virus (wat een heel ander virus is dan het varkens-/humane hepatitis E-virus!) leverontstekingen met sterfte en productiedalingen kan veroorzaken (big liver and spleen disease). Het aantal gediagnostiseerde uitbraken is gering, maar bij deze gevallen kan de schade groot zijn. Het is onbekend of die enkele uitbraken het gevolg zijn van zeldzame infecties of dat er wellicht ook veel subklinische infecties zijn. Om een eerste indruk te krijgen of het virus vaker in Nederland voorkomt, is een pilotstudie uitgevoerd. In totaal zijn van 90 kalkoen-, vleeskuiken-, legdieren- en vleesvermeerderingsbedrijven 6 sera per bedrijf getest op de aanwezigheid van afweerstoffen tegen het aviaire hepatitis E-virus (zie tabel). Ook werden diverse controle-sera en 8 keer 10 sera van vleeskuikenkoppels met veel afkeuringen door ‘hepatitis’ aan de slachtlijn meegenomen.

Resultaten

Met de onzekerheden die bij zo’n eerste pilot horen, laten de veldsera interessante resultaten zien. Bij oudere dieren (leghennen, vleesvermeerdering) wordt bij ruim de helft van de bedrijven afweerstoffen tegen hepatitis E-virus aangetoond bij een deel van de dieren. Het percentage positieve reacties bij de voor de voet weg geselecteerde koppels vleeskuikens was gemiddeld 4%. Dit was 16% bij de 8 koppels vleeskuikens die aan de slachtlijn opvielen door een verhoogd percentage afkeuringen vanwege een hepatitisbeeld. Dit verschil is zeer significant, wat erop duidt dat de kans dat dit alleen op toeval berust klein lijkt te zijn. Alle kalkoensera waren negatief.

Het aviaire hepatitis E-virus komt vaker in Nederland voor, ook bij koppels zonder klachten

Monsters	Aantal bedrijven x aantal sera	Percentage positieve monsters (range)	Percentage bedrijven met positieve reacties
Vleeskuikenkoppels (willekeurig geselecteerd)	25x6	4 (0-33)	20
Vleeskuikenkoppels met hepatitisklachten aan slachtlijn	8x10	16 (0-40)	75
Slachtkalkoenen	16x6	0	0
Leghennen	25x6	17 (0-97)	56
Slachtvermeerdering	24x6	27 (0-67)	63

Aviaire hepatitis E-virusinfecties in Nederland: resultaten pilot

Conclusie

Deze monitoringspilot laat zien dat het aviaire hepatitis E-virus vaker in Nederland voorkomt, ook bij koppels zonder klachten over hepatitis. Het hoogsignificante verschil in percentage positieve sera bij de 25 willekeurig geselecteerde vleeskuikenkoppels en de 8 koppels met veel afkeuringen door hepatitis is een aanwijzing dat het hepatitis E-virus wellicht (mede) een rol speelt bij dit economisch belangrijke probleem. Wanneer verder onderzoek dit bevestigt, hebben we een handvat voor gericht onderzoek naar de wijze waarop we die schade dan kunnen verminderen.”

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee in opdracht van EZ en PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen: 1) Secties (pathologie). 2) Veekijker: een instrument waarmee de GD via telefoon, bedrijfsbezoeken en overleggen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt. 3) VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee. Via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld.